STANDARDNI KORISNIČKI INTERFEJSI

Predavanje broj: 04

Nastavna jedinica: HTML5

Nastavne teme:

Canvas: pravougaonik,boje, gradijenti, putanje, složene krive, stilovi linija, osobine teksta, iscrtavanje teksta, senčenje, transformacije, obnavljanje stanja, kompozitne operacije, slike. SVG: kruog, pravougaonik, poligon, gradijent, linija, staza, tekst, link, filteri. Video: tipovi, track, source, metode, svojstva. Audio.

Predavač: prof. dr Perica S. Štrbac, dipl. ing. Literatura:

> J. D. Gauchat, "Integrisane tehnologije za izradu WEB strana", Mikroknjiga, Beograd, 2014. W3C Tutorials, Internet, 2014.

<canvas> pravougaonik

- Kreiranje pravougaonika:
 - nepopunjenog sa strokeRect(x,y, sirina, visina)
 - popunjenog sa fillRect(x,y, sirina, visina)
 - brisanje pravougaonog područja sa clearRect(x,y, sirina, visina)

<script>

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
k2d=element.getContext('2d');
k2d.strokeRect(100,100,120,120);
k2d.fillRect(110,110,100,100);
k2d.clearRect(120,120,80,80);
</script>
```


Boje

- Boje u kanvasu se mogu definisati kao što sledi:
 - strokeStyle, definiše boju linija datog oblika
 - fillStyle, definiše boju unutrašnjosti datog oblika
 - globalAlpha, zadaje providnost za sve oblike nacrtane na kanvasu

<script>

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
k2d=element.getContext('2d');
```

```
k2d.fillStyle="#000099";
k2d.strokeStyle="#990000";
```

```
k2d.strokeRect(100,100,120,120);
k2d.fillRect(110,110,100,100);
k2d.clearRect(120,120,80,80);
</script>
```


strokeStyle="rgba(255,165,0,1)";
strokeStyle="rgb(255,165,0)";

Predavanje 04.

HTML5: <canvas> gradijenti

- Gradijenti se mogu koristiti za popunjavanje pravougaonika, krugova, linija, teksta itd. Oblici na platnu nisu ograničeni na osnovne boje.
- Postoje dva tipa gradijenta:
 - createLinearGradient(x1,y1, x2,y2) stvara linearni gradijent
 - createRadialGradient(x1,y1,r1, x2,y2,r2) stvara radial/circular gradient
- Kada se dobije gradijent objekat, potrebno je dodati barem dva graničnika boje metodom addColorStop(pozicija, boja)
 - Metoda *addColorStop* specificira graničnik boje i njegovu poziciju u gradijentu.
 - Pozicija gradijenta može biti bilo gde između 0 i 1 i određuje početak slabljenja date boje.
- Za korišćenje gradijenta, potrebno mu je postaviti *fillStyle* ili *strokeStyle* svojstvo, posle čega se mogu nacrtati oblici kao što su pravougaonik, tekst ili linija.

HTML5: createLinearGradient(), createRadialGradient()

Kreirati linearni gradijent. Popuniti pravougaonik korišćenjem gradijenta: <script>

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
 var ctx = c.getContext("2d");
 var grd = ctx.createLinearGradient(0,0, 200,0);
 grd.addColorStop(0, "red");
 grd.addColorStop(1,"white");
  ctx.fillStyle = grd;
  ctx.fillRect(10,10,150,80);
</script>
```


Kreirati radijalni/kružni gradijent. Popuniti pravougaonik korišćenjem gradijenta: <script>

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
 var ctx = c.getContext("2d");
  var grd = ctx.createRadialGradient(75,50,5, 90,60,100);
 grd.addColorStop(0, "red");
 grd.addColorStop(1,"white");
  ctx.fillStyle = grd;
  ctx.fillRect(10,10,150,80);
</script>
```


Crtanje putanja

- Za crtanje putanja koriste se metode kao što sledi:
 - beginPath(), započinje opis novog oblika
 - closePath(), zatvara putanju generišući pravu liniju od poslednje do početne tačke. Može se izostaviti ako se hoće nacrtati otvoreni oblik ili ako je korišćena metoda fill().
 - **stroke()** , iscrtava putanju kao konturu.
 - fill() , iscrtava putanju kao oblik punog tela. Zatvaranje putanje je automatski.
 - clip() , zadaje površinu za isecanje u datom kontekstu. Pravi masku za isecanje koja je inicijalno ceo kontekst.
- Kod za crtanje putanje izgleda kao što sledi:

```
<script>
  var element=document.getElementById('myCanvas');
  k2d=element.getContext('2d');
  k2d.beginPath();
    // ovde dolazi putanja
  k2d.stroke();
</script>
```

Crtanje putanje

- Za crtanje putanje na raspolaganju su sledeće metode:
 - moveTo(x, y) pomera pero na zadatu poziciju
 - lineTo(x, y)
 - generiše pravu liniju od tekuće pozicije pera do nove pozicije zadate atributima x, y
 - rect(x, y, sirina, visina)
 - generiše pravougaonik kao deo putanje na zadatoj poziciji i u zadatoj veličini
 - arc(x, y, radius, pocetniugao, zavrsniugao, smer)
 - generiše luk ili krug sa zadatim parametrima u smeru kretanja kazaljke na satu (true) ili suprotnom (false)
 - quadraticCurveTo(cpx, cpy, x, y)
 - generiše kvadratnu Bezjeovu krivu koja počinje od tekuće pozicije pera a završava u poziciji datoj atributima x,y. Atributi cpx, cpy određuju kontrolnu tačku krive.
 - bezierCurveTo(cp1x, cp1y, cp2x, cp2y, x, y)
 - Bezjeova kriva sa dve kontrolne tačke.

Crtanje putanje

Primer crtanja otvorene putanje
 <script>

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
k2d=element.getContext('2d');
k2d.beginPath();
k2d.moveTo(100,100);
k2d.lineTo(200,200);
k2d.lineTo(100,200);
k2d.stroke();
</script>
```

Primer crtanja zatvorene putanje
 <script>

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
k2d=element.getContext('2d');
k2d.beginPath();
k2d.moveTo(100,100);
k2d.lineTo(200,200);
k2d.lineTo(100,200);
k2d.closePath();
k2d.stroke();
</script>
Predavanje 04.
Standardni korisnički interfejsi
```


Crtanje putanje

```
Primer crtanja popunjene konture (putanje)
<script>
  var element=document.getElementById('myCanvas');
  k2d=element.getContext('2d');
  k2d.fillStyle="rgb(0,128,0)";
  k2d.beginPath();
    k2d.moveTo(100,100);
    k2d.lineTo(200,200);
    k2d.lineTo(100,200);
  k2d.fill();
</script>
  Primer putanje brisanja
<script>
 var element=document.getElementById('myCanvas');
  k2d=element.getContext('2d');
  k2d.beginPath(); k2d.moveTo(100,100); k2d.lineTo(200,200);
                    k2d.lineTo(100,200); k2d.clip();
 k2d.beginPath(); k2d.arc(100,100, 75, 0,Math.PI*2, true);
 k2d.stroke();
</script>
```

Crtanje složenih krivih

```
• Primer kvadratne i kubne Bezjeove krive.
<script>
var element=document.getElementById('myCanvas');
k2d=element.getContext('2d');
k2d.beginPath();
k2d.moveTo(50,50);
k2d.quadraticCurveTo(100,125, 50,200);
k2d.moveTo(250,50);
k2d.bezierCurveTo(200,125, 300,125, 250,200);
k2d.stroke();
```

</script>

- ovde su podaci za Bezjeovu kvadratnu krivu: startna tačka (50,50) završna tačka (50,200) kontrolna tačka (100,125)
- ovde su podaci za Bezjeovu kubnu krivu: startna tačka (250,50) završna tačka (250,200)

prva kontrolna tačka (200,125), druga kontrolan tačka (300,125) Predavanje 04. Standardni korisnički interfejsi

Stilovi linija

- Svojstva za stilove linija su kao što sledi:
 - lineWidth definiše debljinu linije
 - lineCap 'square' cap 'butt' cap 'round' cap • definiše oblik završetka linije. Moguće vrednosti su: butt, round, square. lineJoin 'miter' join 'round' join 'bevel' join definiše oblik veze između dve linije. Moguće vrednosti su: round, bevel, miter. miterLimit miterLimit()
 - zajedno sa svojstvom lineJoin određuje koliko će veze između dve linije biti produžene kada se za lineJoin zada vrednost miter.

lineWidth, lineCap, lineJoin

• Primer koji koristi lineWidth, lineCap, lineJoin

```
<script>
   var element=document.getElementById('c2d');
   c2d=element.getContext('2d'); c2d.strokeStyle="rgb(255,0,0)";
   c2d.beginPath();
   c2d.arc(200,150,50,0,Math.PI*2, false);
   c2d.stroke(); c2d.strokeStyle="rgb(0,0,255)";
          c2d.lineWidth=10;
          c2d.lineCap="round";
          c2d.beginPath();
          c2d.arc(200,150,30,0,Math.PI, false);
          c2d.stroke();
   c2d.strokeStyle="rgb(0,255,0)";
   c2d.lineWidth=5;
   c2d.lineJoin="miter";
   c2d.beginPath();
   c2d.moveTo(195,135);
   c2d.lineTo(215,155);
   c2d.lineTo(195,155);
   c2d.stroke();
 </script>
Predavanje 04.
                           Standardni korisnički interfejsi
```

12

Osobine teksta

- Konfigurisanje teksta je kao što sledi:
 - font
 - definiše tip fonta koji se koristi.
 - textAlign
 - poravnava tekst horizontalno, vrednosti su: start, end, left, right, center.
 - textBaseline
 - definiše vertikalno poravnavanje, a vrednosti mogu biti: top, hanging, middle, alphabetic, bottom.

- strokeText(text, x, y)
 - ispisuje zadati tekst kao konturni oblik na poziciji x,y pri čemu može da sadrži i četvrtu vrednost koja određuje maksimalnu veličinu.
- fillText(text, x, y)
 - slično prethodnoj metodi ali se ispisuje popunjen tekst.
- measureText(text)
 - vraća informacije o veličini teksta koji je prosleđen kao parametar.

HTML5: <canvas> tekst

- Primer:
 - Koristeći font "Arial" veličine 30 piksela ispisati
 - popunjen tekst na kanvasu, na poziciji 10,50
 - nepopunjen tekst na kanvasu, na poziciji 10,150

```
Popunjen tekst
```

Nepopunjen tekst

<script>

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
var ctx = c.getContext("2d");
ctx.font = "30px Arial";
ctx.fillText("Popunjen tekst",10,50);
ctx.strokeText("Nepopunjen tekst",10,150);
</script>
```

Iscrtavanje teksta

• U sledećem primeru tekst **start** će se ispisati fontom verdana počevši od pozicije 100,100, a ako on nije dostupan onda fontom sans-sherif. Da je vrednost textAlign="end" onda bi tekst završio na poziciji 100,100.

```
<script>
```

```
var c = document.getElementById("myCanvas");
var ctx = c.getContext("2d");
ctx.font="bold 24px verdana, sans-serif";
ctx.textAlign="start";
ctx.fillText("moja poruka", 100,100);
</script>
```

• Primer merenja teksta:

```
<script>
```

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
ctx=element.getContext('2d');
ctx.font="bold 24px verdana, sans-serif";
ctx.textAlign="start";
ctx.textBaseline="bottom";
ctx.fillText("moja poruka", 100,124);
var taman=ctx.measureText("moja poruka");
ctx.strokeRect(100,100,taman.width,24);
</script>
Predavanje 04.
```

15

Senke

- Kanvas sadrži sledeća svojstva za senke:
 - shadowColor
 - deklariše boju senke
 - shadowOffsetX
 - broj koji pokazuje koliko će senka biti horizontalno udaljena od objekta
 - shadowOffsetY
 - broj koji pokazuje koliko će senka biti vertikalno udaljena od objekta
 - shadowBlur
 - pravi efekat zamagljivanja za senku

<script>

```
var element=document.getElementById('ctx');
ctx=element.getContext('2d');
ctx.shadowColor="rgba(0,0,0, 0.5)";
ctx.shadowOffsetX=4;
ctx.shadowOffsetY=4;
ctx.shadowOffsetY=4;
ctx.shadowBlur=5;
ctx.font="bold 50px verdana, sans-serif";
ctx.fillText("moja poruka", 100,100);
</script>
Predavanje 04.
```

Transformacije

- Metode za transformacije su kao što sledi:
 - translate(x, y)
 - premešta koordinatni početak koji je podrazumevano (0,0).
 - rotate(alfa)
 - rotira kanvas oko koordinatnog početka za datu vrednost u radijanima
 - scale(x, y)
 - skaliranje sadržaja kanvasa
 - može se iskoristiti i za simetrična preslikavanja
 - transform(m1, m2, m3, m4, dx, dy)
 - zadavanje nove matrice transformacije koja se primenjuje na kanvas
 - setTransform(m1, m2, m3, m4, dx, dy)
 - resetuje tekuću transformaciju i zadaje novu na osnovu vrednosti svojih atributa

Transformacije

Primer translacije, rotiranja i menjanja veličine
 <script>

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
ctx=element.getContext('2d');
ctx.font="bold 20px verdana, sans-serif";
ctx.fillText("TEST",50,20);
ctx.translate(50,70);
ctx.translate(50,70);
ctx.rotate((Math.PI/180)*45);
ctx.fillText("TEST",0,0);
ctx.rotate((-Math.PI/180)*45);
ctx.translate(0,100);
ctx.scale(2,2);
ctx.fillText("TEST",0,0);
</script>
```


- Svaka transformacija je kumulativna.
 - ako bismo 2 puta pozvali metodu scale(2,2) rezultat bi bio da bi se učetvorostručila razmera sledećeg sadržaja kanvasa

transform, setTransform

• Podrazumevana matrica kanvasa je 1, 0, 0, 1, 0, 0.

```
<script>
```

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
ctx=element.getContext('2d');
ctx.transform(3,0,0,1,0,0);
ctx.font="bold 20px verdana, sans-serif";
ctx.fillText("TEST1",20,20);
ctx.transform(1,0,0,10,0,0);
ctx.fillText("TEST2",20,20);
ctx.setTransform(1,0,0,1,0,0);
ctx.fillText("TEST3",0,20);
</script>
```


- Prvo: razvlači se sledeći sadržaj kanvasa 3 puta po horizontali
- Drugo: još se razvlači sledeći sadržaj kanvasa i po vertikali 10 puta
 - računa se kumulativan efekat
- Treće: resetuje se matrica kanvasa i postavlja na 1,0,0,1,0,0 (podrazumevana).

Obnavljanje stanja

- Metode za snimanje i vraćanje stanja su:
 - save()
 - snima stanja kanvasa uključujući:
 - transformacije koje su već primenjene,
 - vrednosti svojstava stilizovanja
 - aktivnu stazu za isecanje (oblast napravljena pomoću metode clip())
 - restore()
 - vraća poslednje snimljeno stanje

```
<script>
```

```
var element=document.getElementById('myCanvas');
ctx=element.getContext('2d');
ctx.save();
ctx.translate(50,70);
ctx.font="bold 20px verdana, sans-serif";
ctx.fillText("TEST1",0,30);
ctx.restore();
ctx.fillText("TEST2",0,30);
</script>
```

globalCompositeOperation

- Kako se oblik pozicionira i kombinuje sa prthodnim oblicima na kanvasu:
 - globalCompositeOperation sa svojstvima:
 - source-over
 - novi oblik se crta preko onoga koji je na kanvasu (podrazumevano).
 - source-in
 - crta se samo onaj deo novog oblika koji preklapa postojeći oblik, a preostali delovi novog i postojećeg oblika postaju providni.
 - source-out
 - crta se samo onaj deo novog oblika koji ne preklapa postojeći oblik, a preostali delovi novog i postojećeg oblika postaju providni.
 - source-atop
 - crta se samo onaj deo novog oblika koji preklapa postojeći oblik pri čemu postojeći oblik ostaje sačuvan a ostali delovi novog oblika postaju providni.
 - lighter
 - crtaju se oba oblika ali boja preklopljenih boja dobija se sabiranjem boja.

TEST

IESI

globalCompositeOperation

- xor
 - crtaju se oba oblika ali delovi koji se poklapaju postaju providni.
- destination-over
 - novi oblik se crta iza postojećeg oblika na kanvasu
- destination-in
 - delovi postojećeg oblika na kanvasu koji se preklapaju sa novim oblikom ostaju isti, a ostali delovi uklučujući i nov oblik postaju providni.
- destination-out
 - delovi postojećeg oblika na kanvasu koji se ne preklapaju sa novim oblikom ostaju isti, a ostali delovi uklučujući i nov oblik postaju providni.
- destination-atop
 - unija destination-in i source-out
- darker
 - crtaju se oba oblika ali boja delova koji se preklapaju određuje se oduzimanjem vrednosti boja
- copy crta se samo novi oblik a postojeći oblik postaje providan

Standardni korisnički interfejsi

IESI

TEST

globalCompositeOperation, destination-atop

• Primer sa svojstvom destination-atop

```
ESTtestTEST
<script>
 var element=document.getElementById('myCanvas');
 ctx=element.getContext('2d');
 ctx.fillStyle="#990000";
 ctx.fillRect(100,100,300,100);
 ctx.globalCompositeOperation="destination-atop";
 ctx.fillStyle="#AAAAFF";
 ctx.font="bold 80px verdana, sans-serif";
 ctx.textAlign="center";
 ctx.textBaseline="middle";
 ctx.fillText("TESTtestTEST",250,110);
</script>
```

HTML5: <canvas> slike

- Za crtanje slike na kanvasu, koriste se sledeće metode:
 - drawImage(image,x,y)
 - crta sliku *image* na poziciji x,y
 - drawImage(image,x,y, sirina, visina)
 - crta sliku *image* na poziciji x,y u zadatoj visini i širini
 - drawImage(image,x1,y1,sirina1,visina1,x2,y2,sirina2,visina2)
 - odseca deo slike *image* od pozicije x, y i date širine1 i visine1 a onda taj odsečeni deo crta na kanvasu na koordinatama x2, y2 date širine2 i visine2.
- Primer: Nacrtati sliku unutar kanvasa:

```
<script>
  var c = document.getElementById("myCanvas");
  var ctx = c.getContext("2d");
  var img = document.getElementById("scream");
  ctx.drawImage(img,10,10);
</script>
```

HTML5: <canvas>, slike

```
<!DOCTYPE html>
<html><body>
Image to use:
<img id="scream" src="img_the_scream.jpg" alt="The Scream"</pre>
width="220" height="277">
Canvas to fill:
<canvas id="myCanvas" width="200" height="200"
        style="border:1px solid #d3d3d3;">
       Your browser does not support the HTML5 canvas tag.
</canvas>
<button onclick="myCanvas()">Try it</button>
<script>
 function myCanvas() {
   var c = document.getElementById("myCanvas");
   var ctx = c.getContext("2d");
   var img = document.getElementById("scream");
   ctx.drawImage(img,10,10);
  }
</script>
</body></html>
```

Rezultat koda

Image to use:

Canvas to fill:

Image to use:

Try it

ctx.drawImage(img,10,10,150,180);

Image to use:

Canvas:

ctx.drawImage(img,90,130,50,60,10,10,50,60);

Predavanje 04.

Standardni korisnički interfejsi

HTML5: <svg> circle, rect

- SVG znači Scalable Vector Graphics, skalabilna vektorska grafika
- SVG crtanje kruga.

```
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg width="100" height="100">
<circle cx="50" cy="50" r="40"
stroke="green" stroke-width="4" fill="yellow" />
Sorry, your browser does not support inline SVG.
</svg>
</body></html>
```

• SVG crtanje pravougaonika.

HTML5: <svg> rect polygon

• SVG crtanje zaobljenog pravougaonika (poluprovidnog).
mogu se koristiti i fill-opacity i stroke-opacity.
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg width="400" height="180">
<rect x="50" y="20"
 rx="20" ry="20"
 width="150" height="150"
 style="fill:red;stroke:black;stroke-width:5;opacity:0.5" />
</svg>
</body></html>
• SVG poligon (pagite tačke se payode kao v1 v1 razmak v2 v2)

```
    SVG poligon (pazite, tačke se navode kao x1,y1 razmak x2,y2, ...).
    <!DOCTYPE html></html></html><body></svg width="300" height="200">
    <polygon points="100,10 40,198 190,78 10,78 160,198"</li>
    <tyle="fill:lime;stroke:purple;stroke-width:5;</li>
    fill-rule:evenodd;" /></svg>
    </svg>
```

HTML5: <svg> polygon

• Neki poligoni

```
<svg height="210" width="500">
        <polygon points="200,10 250,190 160,210"
            style="fill:lime;stroke:purple;stroke-width:1" />
        </svg>
```

```
<svg height="210" width="500">
     <polygon points="100,10 40,198 190,78 10,78 160,198"
        style="fill:lime;stroke:purple;stroke-width:5;
        fill-rule:nonzero;" />
```

</svg>

HTML5: <svg> lineargradient ellipse text

```
• SVG gradijenti, elipsa i tekst.
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg height="130" width="500">
  <defs>
    <linearGradient id="grad1" x1="0%" y1="0%" x2="100%" y2="0%">
      <stop offset="0%"</pre>
             style="stop-color:rgb(255,255,0);stop-opacity:1" />
      <stop offset="100%"</pre>
            style="stop-color:rgb(255,0,0) ;stop-opacity:1" />
    </linearGradient>
  </defs>
  <ellipse cx="100" cy="70"</pre>
                                                           SVG
           rx="85" ry="55" fill="url(#grad1)" />
```

```
<text fill="#ffffff"
font-size="45" font-family="Verdana"
x="50" y="86">SVG</text>
Sorry, your browser does not support inline SVG.
</svg></body></html>
```

Predavanje 04.

• Filter: <radialGradient>

```
<svg height="150" width="500">
  <defs>
    <radialGradient id="grad1"</pre>
                     cx="50%" cy="50%" r="50%"
                     fx="50%" fy="50%">
      <stop offset="0%"</pre>
            style="stop-color:rgb(255,255,255); stop-opacity:0" />
      <stop offset="100%"</pre>
            style="stop-color:rgb(0,0,255); stop-opacity:1" />
    </radialGradient>
  </defs>
  <ellipse cx="200" cy="70" rx="85" ry="55" fill="url(#grad1)" />
</svg>
```

• Vrednosti fx i fy odnose se na fokalnu tačku

HTML5: <svg> line

• SVG linija.

```
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg height="210" width="500">
<line x1="0" y1="0" x2="200" y2="200"
style="stroke:rgb(255,0,0);stroke-width:2" />
</svg>
</body></html>
```

• SVG polyline (probajte fill:blue)

```
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg height="180" width="500">
<polyline points="0,40 40,40 40,80 80,80 80,120 120,120 120,160"
style="fill:white;stroke:red;stroke-width:4" />
</svg>
</body></html>
```

HTML5: <svg> <path>

- Tag <path> omogućuje definisanje staze.
- Sledi lista prefiksa u listi vrednosti koje se navode za formiranje staze koji predstavljaju komande (za atribut d):
 - M = moveto
 - L = lineto
 - H = horizontal lineto
 - V = vertical lineto
 - C = curveto
 - S = smooth curveto
 - Q = quadratic Bézier curve
 - T = smooth quadratic Bézier curveto
 - A = elliptical arc (dx, dy ellipserot large,right endx,endy)
 - Z = closepath
- Sve prethodno prikazane komande mogu biti izražene:
 - malim slovima što predstavlja relativnu pozicioniranost,
 - velikim slovima što predstavlja apsolutnu pozicioniranost.

HTML5: <svg> <path>

• Da bi se nacrtala Bezjeova kriva kao na slici

HTML5: path

```
<svg height="400" width="450">
    <path id="lineAB" d="M 100 350 l 150 -300"</pre>
                       stroke="red" stroke-width="3" fill="none" />
    <path id="lineBC" d="M 250 50 1 150 300"</pre>
                       stroke="red" stroke-width="3" fill="none" />
                      d="M 175 200 1 150 0"
    <path</p>
                       stroke="green" stroke-width="3" fill="none" />
                       d="M 100 350 q 150 -300 300 0"
    <path</p>
                       stroke="blue" stroke-width="5" fill="none" />
    <!-- relevantne tacke -->
    <g stroke="black" stroke-width="3" fill="black">
      <circle id="pointA" cx="100" cy="350" r="3" />
      <circle id="pointB" cx="250" cy= "50" r="3" />
      <circle id="pointC" cx="400" cy="350" r="3" />
    </g>
    <!-- labele tacaka -->
    <g font-size="30" font="sans-serif" fill="black"</pre>
       stroke="none" text-anchor="middle">
      <text x="100" y="350" dx="-30">A</text>
      <text x="250" y="50" dy="-10">B</text>
      <text x="400" y="350" dx="30">C</text>
Predavanie 04.
                           Standardni korisnički interfejsi
```

35

HTML5: svg text

• SVG tekst.

```
<svg height="30" width="200">
<text x="0" y="15" fill="red">I love SVG!</text>
</svg>
```

SVG rotirani tekst.

- </svg>
- SVG više linija teksta.

I love SVG!

1 love SVG

HTML5: <svg> stroke stroke-width

```
• Linije u boji
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg height="80" width="300">
  <g fill="none">
    <path stroke="red" d="M5 20 1215 0" />
    <path stroke="green" d="M5 40 1215 0" />
    <path stroke="black" d="M5 60 1215 0" />
  </g>
</svg>
</body></html>
  Linije različite širine
<!DOCTYPE html>
<html><body>
<svg height="80" width="300">
  <g fill="none" stroke="black">
    <path stroke-width="2" d="M5 20 1215 0" />
    <path stroke-width="4" d="M5 40 1215 0" />
    <path stroke-width="6" d="M5 60 1215 0" />
  </g></svg> </body></html>
```

Predavanje 04.

HTML5: <svg> stroke-linecap stroke-dasharray

```
Linije sa različitim krajevima.
 <!DOCTYPE html>
 <html><body>
 <svg height="80" width="300">
   <g fill="none" stroke="black" stroke-width="6">
     <path stroke-linecap="butt" d="M5 20 1215 0" />
     <path stroke-linecap="round" d="M5 40 l215 0" />
     <path stroke-linecap="square" d="M5 60 1215 0" />
   </g></svg>
 </body></html>
    Linije definisanog izgleda.
 <!DOCTYPE html>
 <html><body>
 <svg height="80" width="300">
   <g fill="none" stroke="black" stroke-width="4">
     <path stroke-dasharray="5,5"</pre>
                                        d="M5 20 1215 0" />
     <path stroke-dasharray="20,10,5,5,5,10" d="M5 60 1215 0" />
   </g>
 </svg>
 </body></html>
Predavanje 04.
                         Standardni korisnički interfejsi
```

SVG, animacija

Animacija, rotacija pravougaonika
 !DOCTYPE html>
 <html><body>

```
<svg height="120" width="120">
<rect x="10" y="10" height="110" width="110"
style="stroke:#ff0000; fill:#0000ff">
```

```
<animateTransform
attributeName="transform"
begin="0s"
dur="20s"
type="rotate"
from="0 60 60"
to="360 60 60"
repeatCount="indefinite"
```


</rect> </svg>

</body></html>

Predavanje 04.

SVG, animacija

• Animacija, povećanje kruga nakon 5 s.

• Animacija, krug se ponovljeno pomera po x osi (stazu pređe za 5s)

```
• Filteri: <feGaussianBlur>
 <svg height="110" width="110">
    <defs>
      <filter id="f1" x="0" y="0">
        <feGaussianBlur in="SourceGraphic" stdDeviation="15" />
      </filter>
   </defs>
   <rect width="90" height="90" stroke="green" stroke-width="3"</pre>
          fill="yellow" filter="url(#f1)" />
 </svg>
    Filteri: <feOffset> <feBlend> (mode: normal, multiply,screen)
 <svg height="120" width="120">
    <defs>
      <filter id="f1" x="0" y="0" width="200%" height="200%">
        <feOffset result="offOut" in="SourceGraphic" dx="20" dy="20" />
        <feBlend in="SourceGraphic" in2="offOut" mode="normal" />
      </filter>
    </defs>
    <rect width="90" height="90" stroke="green" stroke-width="3"</pre>
          fill="yellow" filter="url(#f1)" />
 </svg>
Predavanje 04.
```

• Filter: <feGaussianBlur>

• Filter: <feGaussianBlur>

• Filter: <feGaussianBlur>

```
<svg height="140" width="140">
<defs>
 <filter id="f4" x="0" y="0" width="200%" height="200%">
  <feOffset result="offOut" in="SourceGraphic" dx="20" dy="20" />
  <feColorMatrix result="matrixOut" in="offOut" type="matrix"</pre>
    <feGaussianBlur result="blurOut" in="matrixOut" stdDeviation="10" />
  <feBlend in="SourceGraphic" in2="<u>blurOut</u>" mode="normal" />
 </filter>
</defs>
<rect width="90" height="90" stroke="green" stroke-width="3"</pre>
      fill="yellow" filter="url(#f4)" />
</svg>
```

R '		a00	a01	a02	a03	a04		R
G'		a10	a11	a12	a13	a14		G
Β'	=	a20	a21	a22	a23	a24	*	В
Α'		a30	a31	a32	a33	a34		Α
1		0	0	0	0	1		1

HTML5: <video>

- Standardi pre HTML5, nisu podržavali prikazivanje videa/fimova u okviru web stranice.
- Pre standarda HTML5, video se mogao prikazivati u web stranici jedino preko dodatka (npr. flash). Pri tome su različiti web čitači zahtevali različite dodatke (plug-ins).
- Trenutno, postoje tri video formata koja su podžana za <video> element u HTML5:
 - MP4 = MPEG 4 datoteke sa H264 video kodekom i AAC audio kodekom
 - WebM = WebM datoteke sa VP8 video kodekom i Vorbis audio kodekom
 - Ogg = Ogg datoteke sa Theora video kodekom i Vorbis audio kodekom
 - Pripadni MIME-tip (Multipurpose Internet Mail Extensions, višenamenska proširenja za elektronsku poštu) je :
 - MP4 , video/mp4
 - WebM, video/webm
 - Ogg, video/ogg

HTML5: MIME tipovi za video formate

- HTML5 definiše novi element koji specificira standardni način za integrisanje videa i filmova u veb stranicu: <video> element.
- U HTML5, za prikazivanje videa, dovoljno je uneti sledeći kod:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <meta charset="utf-8">
  <title>video</title>
</head>
<body>
  <video width="320" height="240" controls>
    <source src="movie.mp4" type="video/mp4">
    <source src="movie.ogg" type="video/ogg">
    Your browser does not support the video tag.
  </video>
</body></html>
```

- Atributi videa:
 - controls prikazuje kontrole videa
 - autoplay automatski startuje video

HTML5: <video> objašnjenje

- Atribut *control* dodaje video kontrole, kao što su play, pause i volume.
- Dobra praksa podrazumeva zadavanje atributa za visinu i širinu (*width* i *height*).
 - U tom slučaju se rezerviše prostor za sliku u fazi učitavanja stranice.
 - U suprotnom, veb čitač nije u stanju da odredi veličinu slike, pa će se prikaz slike menjati u fazi učitavanja slike.
- Takođe je potrebno uneti sadržaj teksta između tagova <video> i </video> za veb čitače koji ne podržavaju <video> element.
- Element <video> dozvoljava višestruke <source> elemente.
- Elementi <source> mogu povezati različite video datoteke.
 - Web čitač će pokrenuti prvu datoteku sa njemu prepoznatljivim formatom.
- Ekstenzija vtt predstavlja **Web V**ideo **T**ext **T**rack format zapisa.

WEBVTT

00:11.000 --> 00:13.000

- We are in New York City

HTML5: <video> <track>

• Tag <track> omogućuje ubacivanje prevoda.

```
<video width="320" height="240" controls>
    <source src="forrest_gump.mp4" type="video/mp4">
        <source src="forrest_gump.ogg" type="video/ogg">
        <track src="subtitles_en.vtt" kind="subtitles" srclang="en" label="Engli
sh" default>
```

```
<track src="subtitles_no.vtt" kind="subtitles" srclang="no" label="Norweg
ian">
```

</video>

Atribut	Vrednost	Opis
default	default	Podrazumevana traka
kind	captions, chapters, descriptions, metadata, subtitles	Specificira tekst traku
label	text	Specificira naslov tekst trake
src	URL	Obavezan atribut, URL fajla tekst trake
srclang	language_code	Specificira jezik podataka tekst trake (zahteva se navođenje ako se koristi kind="subtitles")

HTML5: <video><track> kind

- Atribut kind može imati sledeće vrednosti:
 - captions
 - traka definiše prevod dijalog i zvučnih efekata
 - podesno za gluve korisnike
 - chapters
 - traka definiše naslove poglavlja
 - podesno za navigaciju po izvoru medija
 - descriptions
 - traka definiše tekstualni opis video sadržaja
 - metadata
 - metapodaci, definiše se sadržaj koristeći skript. Nije vidljivo korisniku.
 - subtitles
 - traka definiše prevod (subtitle) koji se koristi za video

HTML5: <video> DOM metode, svojstva, događaji

- HTML5 poseduje: metode, svojstva (properties) i događaje za <video> i <audio> elemente.
- Ove metode, svojstva i događaji omogućuju korišćenje <video> i <audio> elemenata preko JavaScripta.
- Postoje metode za pokretanje, pauziranje i punjenje sadržaja i svojstva kao što su vreme trajanja i jačina zvuka.
- Takođe postoje događaji za obaveštavanje o trenutku pokretanja, pauziranja ili završetka <video> elementa.
- Primer koji sledi na jednostavan način ilustruje adresiranje <video> elementa, čitanje i postavljanje svojstva, kao i poziv metoda:
 - play()
 - pause()
 - takođe, pozivaju se dva svojstva: *paused* i *width.*

HTML5: <video> DOM metode, svojstva, događaji

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <meta charset="utf-8">
  <title>video</title>
  <script>
   function init(){myVideo=document.getElementById("video1"); }
   function playPause()
    {
      if (myVideo.paused) myVideo.play();
                           myVideo.pause();
      else
    }
   function makeBig() { myVideo.width=560; }
   function makeSmall() { myVideo.width=320; }
   function makeNormal(){ myVideo.width=420; }
    addEventListener('load',init)
  </script>
</head>
```

HTML5: <video> DOM metode, svojstva, događaji

<body>

```
<div style="text-align:center">
    <button onclick="playPause()">Play/Pause</button>
    <button onclick="makeBig()">Big</button>
    <button onclick="makeSmall()">Small</button>
    <button onclick="makeNormal()">Normal</button>
    <video id="video1" width="420">
      <source src="mov bbb.mp4" type="video/mp4">
      <source src="mov_bbb.ogg" type="video/ogg">
      Your browser does not support HTML5 video.
    </video>
 </div>
</body>
</html>
```

HTML5: audio MIME tipovi za audio formate

• MIME tipovi za audio formate

Format	MIME-type
MP3	audio/mpeg
Ogg	audio/ogg
Wav	audio/wav

• Audio tagovi

Тад	Opis
<audio></audio>	Definiše zvučni sadržaj
<source/>	Definiše izvore za <video> i <audio></audio></video>

HTML5: audio

- Pre standarda HTML5, audio datoteke su u web stranici mogle biti pokretane jedino preko dodatka (npr. flash). Pri tome su različiti web čitači zahtevali različite dodatke (plug-ins).
- HTML5 definiše novi element koji specificira standardni način za integrisanje audio datoteka u veb stranicu: <audio> element

Primer

```
<audio controls>
  <source src="horse.ogg" type="audio/ogg">
    <source src="horse.mp3" type="audio/mpeg">
    Your browser does not support the audio element.
</audio>
```

- Atribut controls dodaje audio kontrole, kao što su play, pause i volume
- Takođe je potrebno uneti sadržaj teksta između tagova <audio> i </audio> za veb čitače koji ne podržavaju <audio> element
- Element <audio> dozvoljava višestruke <source> elemente koji mogu povezati različite audio datoteke. Web čitač će pokrenuti prvu datoteku sa njemu prepoznatljivim formatom.

Predavanje 04.

Standardni korisnički interfejsi